

DE LA VIL·LA ROMANA A L'ODÉON



4

Dibuixem Canet

Dibuixem Canet

DE LA VIL·LA ROMANA
A L'ODÉON



AJUNTAMENT DE CANET DE MAR
Àrees de Cultura, Festes i Educació

Edita:

Ajuntament de Canet de Mar
Àrees de Cultura, Festes i Educació

Edifici Vil·la Flora
Gavarra, sn · 08360 Canet de Mar

Projecte i gestió editorial:

Edicions Els 2 Pins
Carrer Església, 17 · 08360 Canet de Mar
els2pins@gmail.com

Textos:

Carles Sàiz i Xiqués

Portada:

Lola Palacios Jallow
Turó del Drac - 5è A

Il·lustracions:

Vera Acosta León, Noah Agüero Salviati, Mailen Akantara Codina, Mar Alarcos Anchelergues, Emma Álvarez Calvo, Sergi Batlle Marcó, Anaís Cano Sánchez, Violeta Castillo Chaplowe, Luna Díaz Toledano, Elías Ernst Friederichs, Joana Gálvez Pimienta, Noa González Giménez, Gisela Gómez García, Talula Iarrusso Soto, Valentina Isern Losa, Jan Jiménez Escudero, Martí Juvanteny Cuevas, Adrià Lorenzo Jover, Ona Marín Sanmartí, Arianna Martín Àvila, Lám Martín Àvila, Roger Martínez Romero, Broggio Mikaelian Shahinyan, Elna Mitjà Vallès, Lola Palacios Jallow, Isona Parra Llorens, Julieta Pizarro Bustamante, Laia Puigdefàbregas Trabal, Felix Radisic Michalowicz, Ashly Ramírez Mercado, Catalina Romanova, Carlota Sala Aragonès, Lucía Sánchez Romero, Mario Sánchez Romero, Luca Santaren Torrente, Arohon David Sierra Hurtado, Laura Torres Feliu, Juliet Vergés Casanovas, Carla Vilaró Fabregà, Uriel Vinyals Antones, Ruoxi Wang i Maximilian Olav Wolters.

Primera edició:

abril 2024

Dipòsit legal:

B 8358-2024

Presentació

El passat 16 de desembre vam inaugurar el TMC ODÈON, un edifici centenari obra de l'arquitecte gironí Rafael Masó. No és un edifici qualsevol, és part de la història i el patrimoni social i cultural de Canet de Mar. Recuperar-lo i obrir-lo al poble com a emblemàtic equipament cultural era una obligació política i la culminació de més de vint-i-tres anys de lluita dels veïns de Canet que, organitzats al voltant de l'ACPO, el van reivindicar fins a assolir l'objectiu de la seva reconstrucció i obertura.

En aquesta quarta entrega del «Dibuixem Canet» hem volgut acostar la història d'aquest edifici a les escoles, perquè és la història de Canet, de la seva gent, de la primera cooperativa de consum de l'Estat espanyol, del cinema més petit del Món, de Comediants, de l'Elèctrica Dharma, de Tortell Poltrona... i de tants i tants canetencs que van treballar per fer de Canet un referent cultural de Catalunya.

El dia de la inauguració de l'Odèon, els nens i nenes de les escoles de Canet van participar amb els seus dibuixos tot acolorint la façana del nou teatre amb un espectacular *mapping*. Ara hem volgut que també fossin protagonistes de la història d'aquest recuperat equipament i, recordant la seva trajectòria amb els textos que ha redactat l'historiador Carles Sàiz, el dibuixessin i l'interpretessin a la seva manera.

Aquest és un projecte educatiu i cultural promogut per l'exregidora Assumpta Revoltós l'any 2021 i que les regidories de Cultura, Festes i Educació hem volgut mantenir i potenciar. El quart volum que teniu a les mans s'ha fet realitat gràcies a la implicació de les escoles de primària de Canet de Mar, les seves direccions i els equips docents, així com els i les alumnes que ens han regalat la seva imaginació dibuixada.

També vull agrair l'esforç de les tècniques d'Educació i Cultura, al tècnic de Festes i a la regidora d'Educació, Rosabel Madrid. Cultura i Educació han de continuar caminant plegats i aquest projecte és un molt bon exemple.

Emili Sànchez Rodríguez

Regidor de Cultura, Festes i Participació

1. De la vil·la romana al mas Bigues



L'entorn on s'alça l'edifici de l'Odèon és una de les zones més antigues de Canet de Mar.

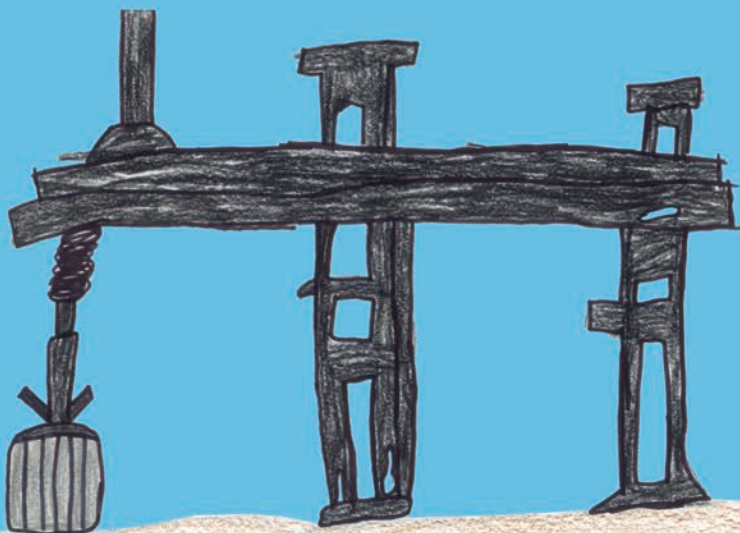
Hi ha indicis arqueològics que indiquen que entre els segles III aC i IV dC en aquest espai hi havia una vil·la romana!

La vil·la de Canet era una unitat agrària de grans dimensions i tenia diferents edificis al seu voltant.

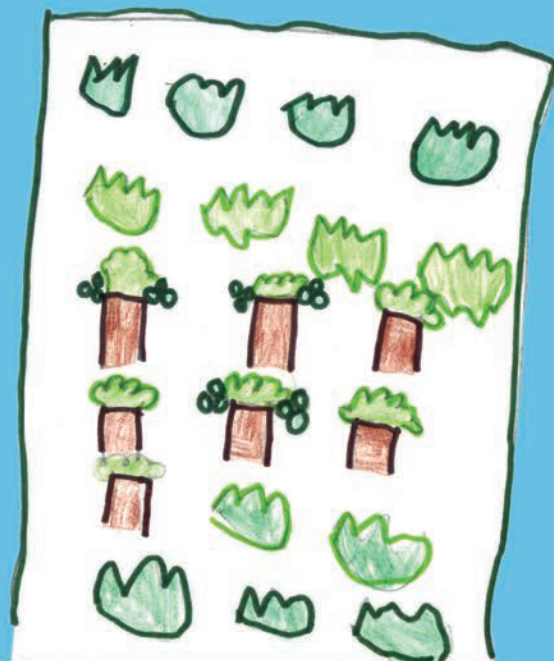
Els seus propietaris es dedicaven a explotar la vinya i amb el raïm feien vi!



Mar Alarcos Anchelegues
Escola Misericòrdia - 1r



Ashly Ramirez Mercado
Escola Misericòrdia - 2n B



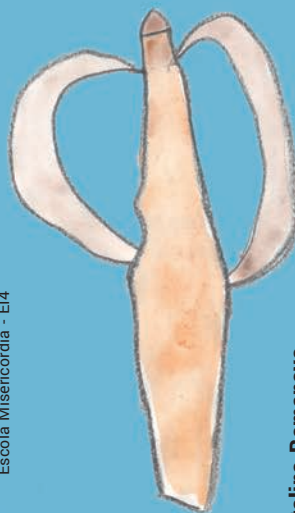
Sabeu
què són
les àmfores?

Una àmfora és un recipient
de terrissa, amb cos ovalat,
coll estret i amb dues nanses,
que servia per conservar i
transportar el vi.

La vil·la romana de Canet es
fabricava les àmfores i també
tenia forn per coure-les.



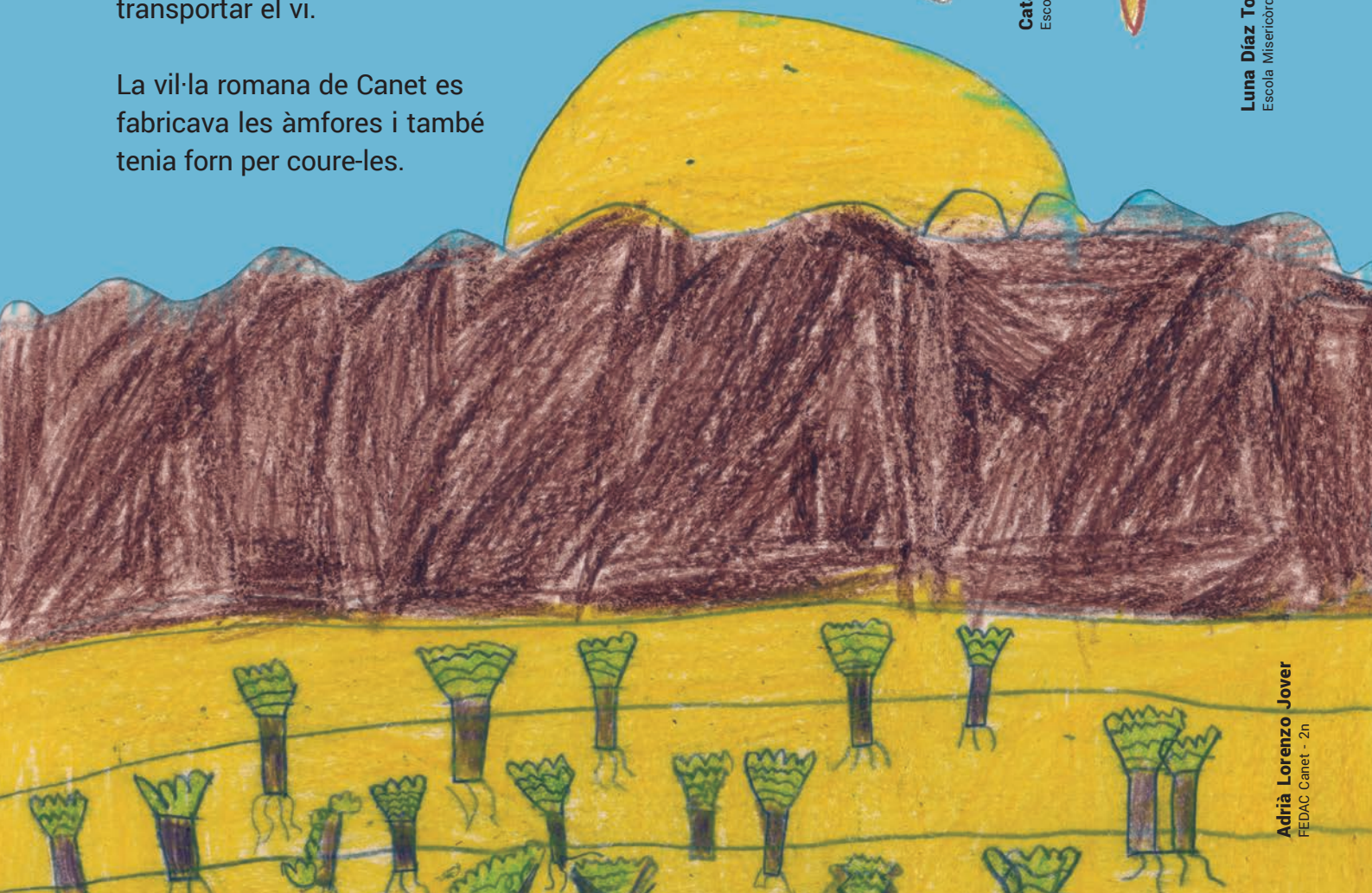
Roger Martínez Romero
Escola Misericòrdia - E14



Catalina Romanova
Escola Misericòrdia - E14



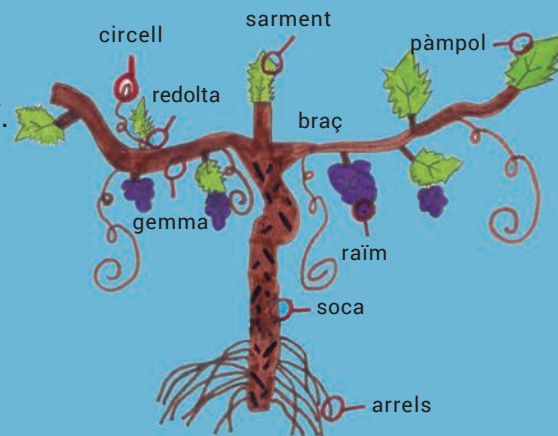
Luna Díaz Toledano
Escola Misericòrdia - E15



Amb la caiguda de l'Imperi romà la vil·la de Canet va quedar abandonada a partir del segle IV. I no és fins molts segles després que tornem a trobar presència humana a la zona amb els primers masos dels segles XIII i XIV.

El mas Bigues de la Vall es va bastir on avui hi ha l'Odèon i explotava les terres properes amb el cultiu de la vinya i cereals.

Segles després, part de les propietats van passar a mans de la família Medir i la gent coneixia el mas Bigues com a Can Medir de les Escales.



2. Del mas Bigues al cooperativisme

L'any 1861, a causa de la Guerra de Secessió Americana, hi ha haver manca de cotó que va provocar una gran crisi tèxtil.

Com que a Canet hi havia molts teixidors, un grup d'obriers aturats van decidir organitzar-se per comprar menjar a millor preu. El 25 de març de 1865 van crear La Companyia, la primera cooperativa de consum a Catalunya i també a l'Estat.

Amb els anys s'hi van anar sumant nous socis que portaven noves maneres d'entendre el cooperativisme. I arran d'algunes divergències, el 1886 es va dissoldre La Companyia i es van crear dues noves entitats: La Constància i La Canetenca.

La bonança econòmica assolida per La Canetenca va fer que el 1919 poguessin comprar l'antic mas de Can Medir de les Escales per a fer-hi la nova seu de la cooperativa.



Elias Ernst Friederichs
International School Maresme - 5è



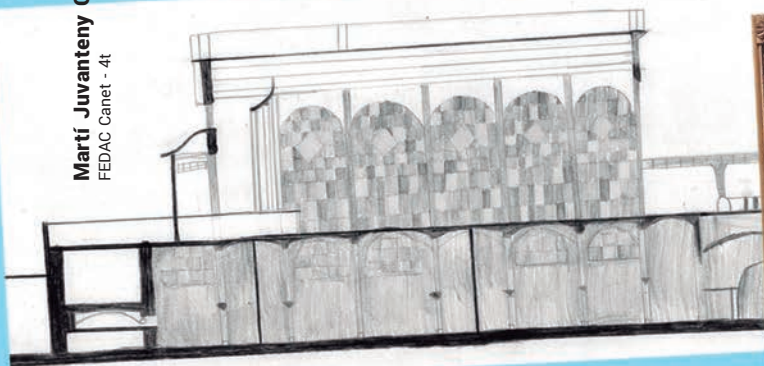
Arohon David Sierra Hurtado
FEDAC Canet - 6è



Joana Gálvez Pimienta
Escola Turó del Drac - 1r B

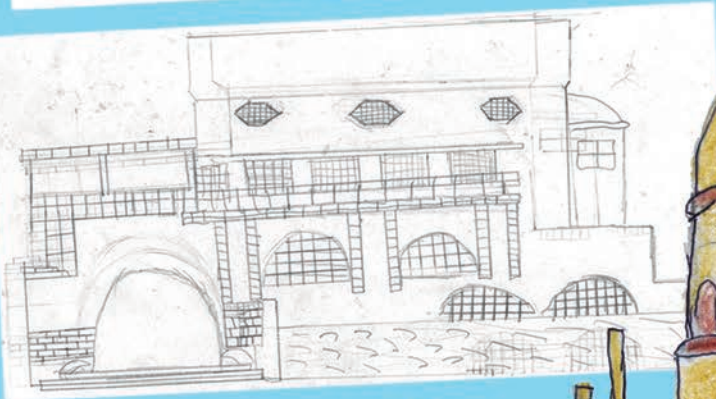


Martí Juvanteny Cuevas
FEDAC Canet - 4t



La cooperativa
La Canetenca
va encarregar
els plànols del
nou edifici a
l'arquitecte gironí
Rafael Masó i
Valentí. I entre
1921 i 1923 es
van realitzar les
obres.

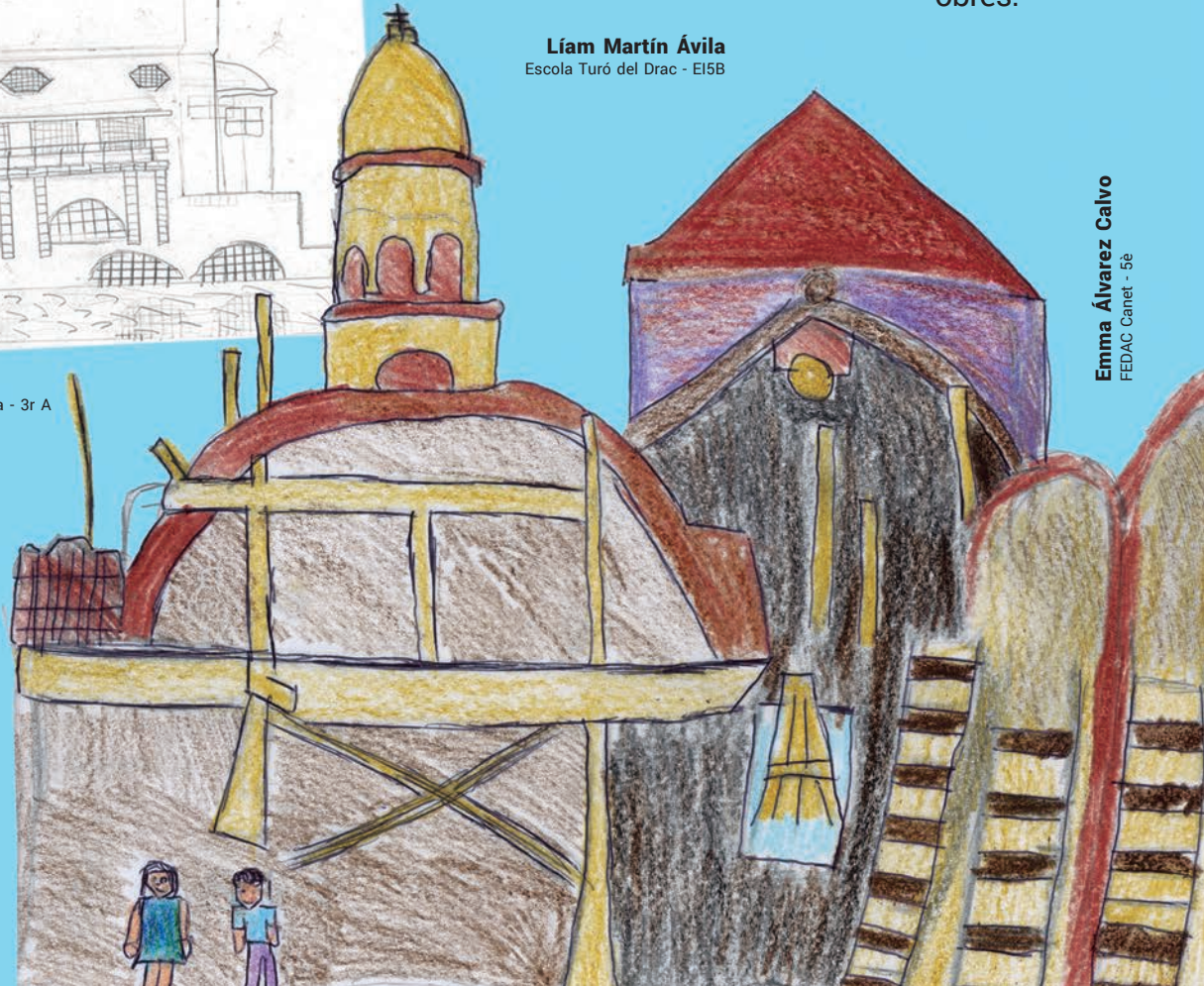
Líam Martín Ávila
Escola Turó del Drac - EI5B



Sergi Batlle Marcó Escola Misericòrdia - 3r A

Per cert, sabeu que
durant les obres
van trobar una
moneda romana?

Lucía Sánchez Romero
FEDAC Canet - EI5



Emma Álvarez Calvo
FEDAC Canet - 5è



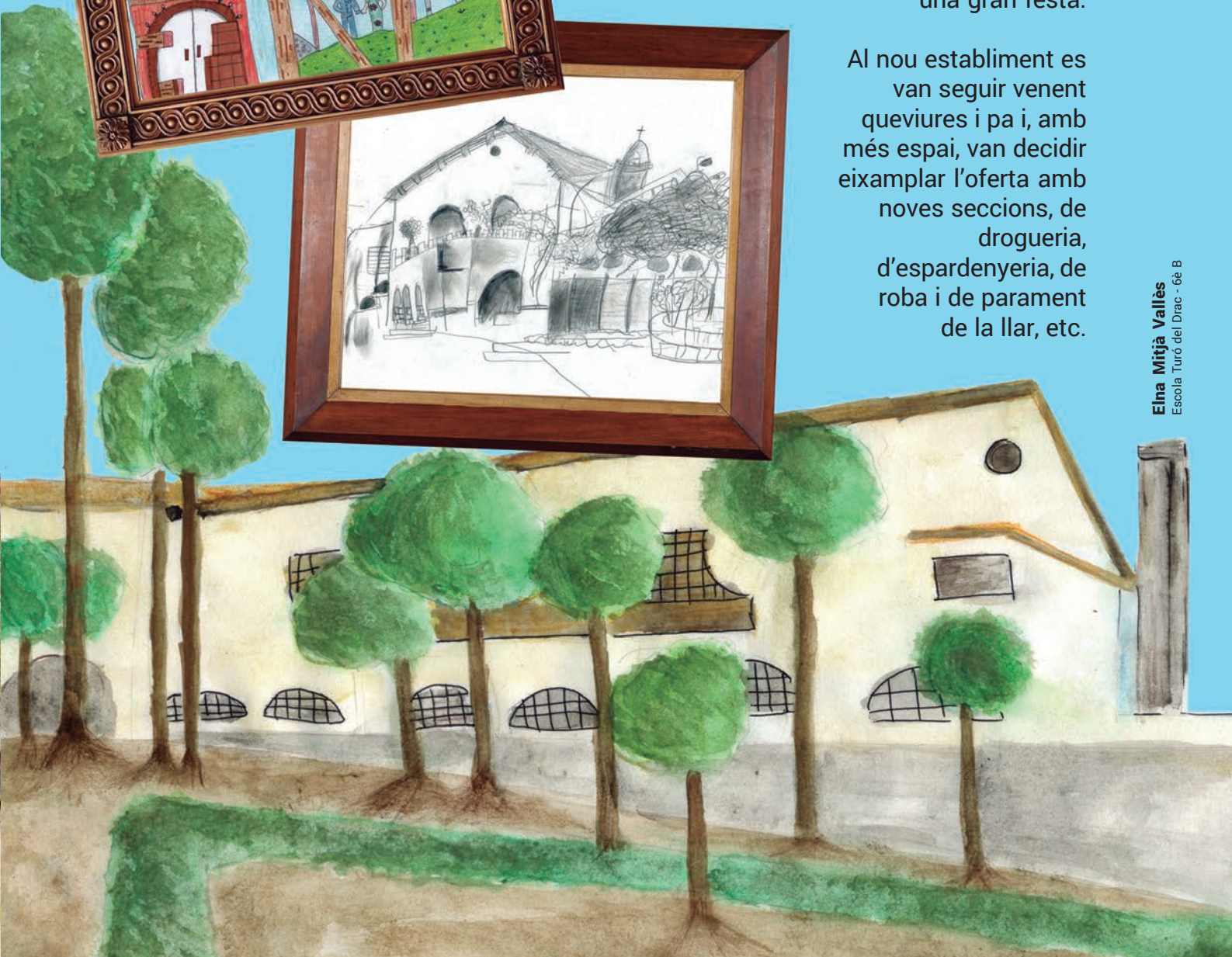
Ruoxi Wang
FEDAC Canet - 5è

Valentina Isern Losa
FEDAC Yglesias - 4t



La nova seu de
La Canetenca es
va inaugurar el 10 de
juny de 1923 amb
una gran festa.

Al nou establiment es
van seguir venent
queviures i pa i, amb
més espai, van decidir
eixamplar l'oferta amb
noves seccions, de
drogueria,
d'espardenyeria, de
roba i de parament
de la llar, etc.





Gisela Gómez García
Escola Turó del Drac - 4t A



Noa González Giménez
FEDAC Yglesias - 1r

Masó va situar la botiga i el magatzem de la cooperativa a la planta baixa i va sostenir tota la coberta amb arcs dobles amb volta catalana.

L'arquitecte va engalanar tota la planta baixa amb arrambadors de pedra granítica, embellí els arcs d'entrada amb columnes estriades de fang negre de Quart, i també va decorar la façana amb ceràmica floral de La Gabarra de la Bisbal.

Masó va destinar la planta superior de l'edifici a les activitats de lleure; una sala polivalent amb escenari, amb cabuda per a 300 persones i l'espai de cafè, com a punt de trobada dels associats.

Noah Agüero Salviati
Escola Misericòrdia - 4t A

Carlota Sala Aragonès
FEDAC Canet - 4t





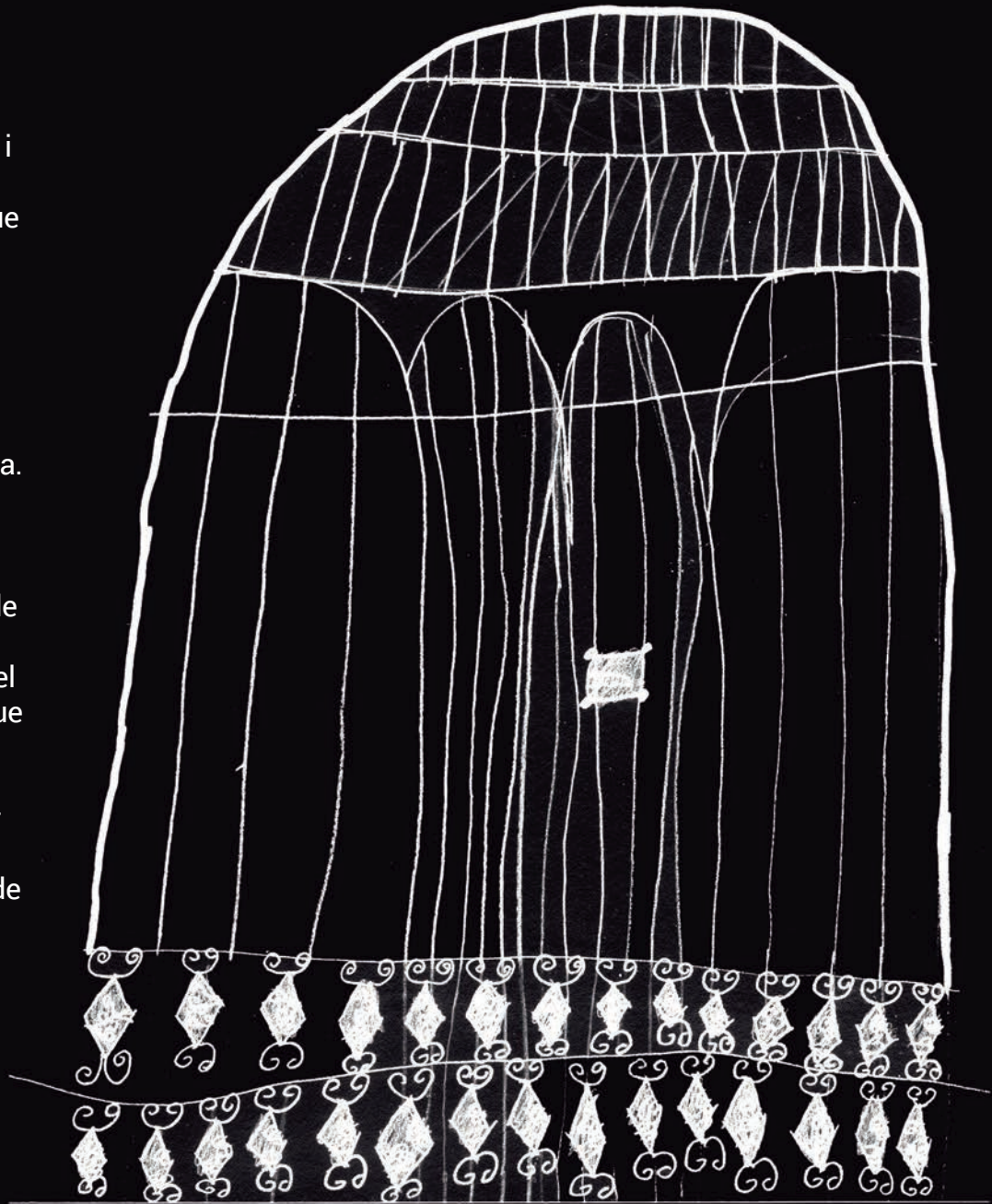
L'any 1931 ens van posar butaques a la sala per fer projeccions cinematogràfiques. I naixia l'Odèon Cinema!

Amb l'esclat de la Guerra Civil, davant la manca d'aliments, La Canetenca i La Constància es van fusionar i van crear la Cooperativa de Consum La Unió que es va convertir en una entitat indispensable per al subministrament de molts queviures durant tota la guerra.

Acabada la guerra,
el franquisme va
clausurar la
Cooperativa La Unió i
no és fins el 30 de
setembre de 1939 que
la *Jefatura
de Servicios de
Cooperativas* va
designar una nova
junta local que va
treballar per a
l'obertura de la botiga.

El cafè de la
cooperativa
va quedar en mans de
la Central Nacional
Sindicalista (CNS) del
nou règim mentre que
la sala de teatre i
cinema es va
condicionar per a fer
funcions religioses
perquè la parròquia de
Canet havia estat
cremada el juliol de
1936.

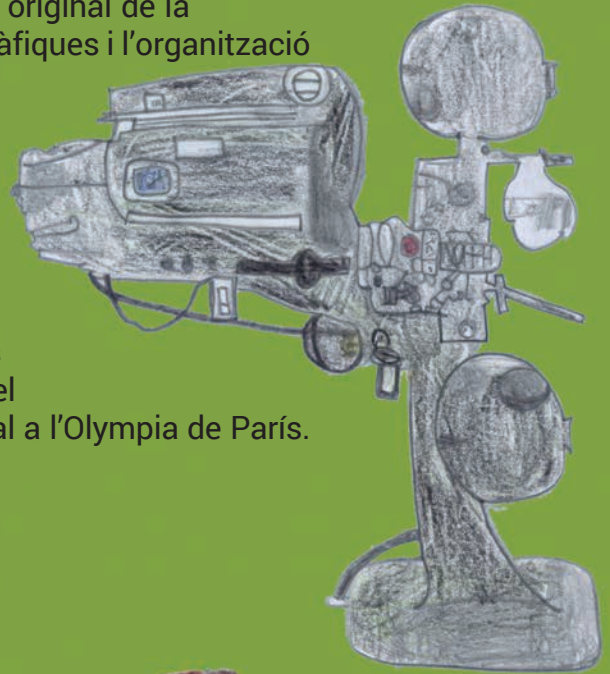
Isona Parra Llorens
Escola Turó del Drac - 2n B



3. Del cooperativisme a l'Odèon

L'Odèon Cinema va tornar a recuperar la funció original de la sala a partir de 1946, amb activitats cinematogràfiques i l'organització de diferents actes lúdics i festius durant els anys 50 i 60.

Els escoltes de Canet, que organitzaven els festivals de les Sis Hores de Cançó des de 1971, també van anar programant diferents concerts a la sala Odèon, entre d'altres, el de Quico Pi de la Serra l'any 1972 i el de Lluís Llach el 1973, que va ser la primera actuació del cantant després de la seva interpretació triomfal a l'Olympia de París.



Uriel Vinyals Antones
International School Maresme - 4t

Mario Sánchez Romero
FEDAC Canet - 2n



Juliet Vergés Casanovas
FEDAC Canet - 2n





Arianna Martín Ávila
Col·legi Turó del Drac - 6è A

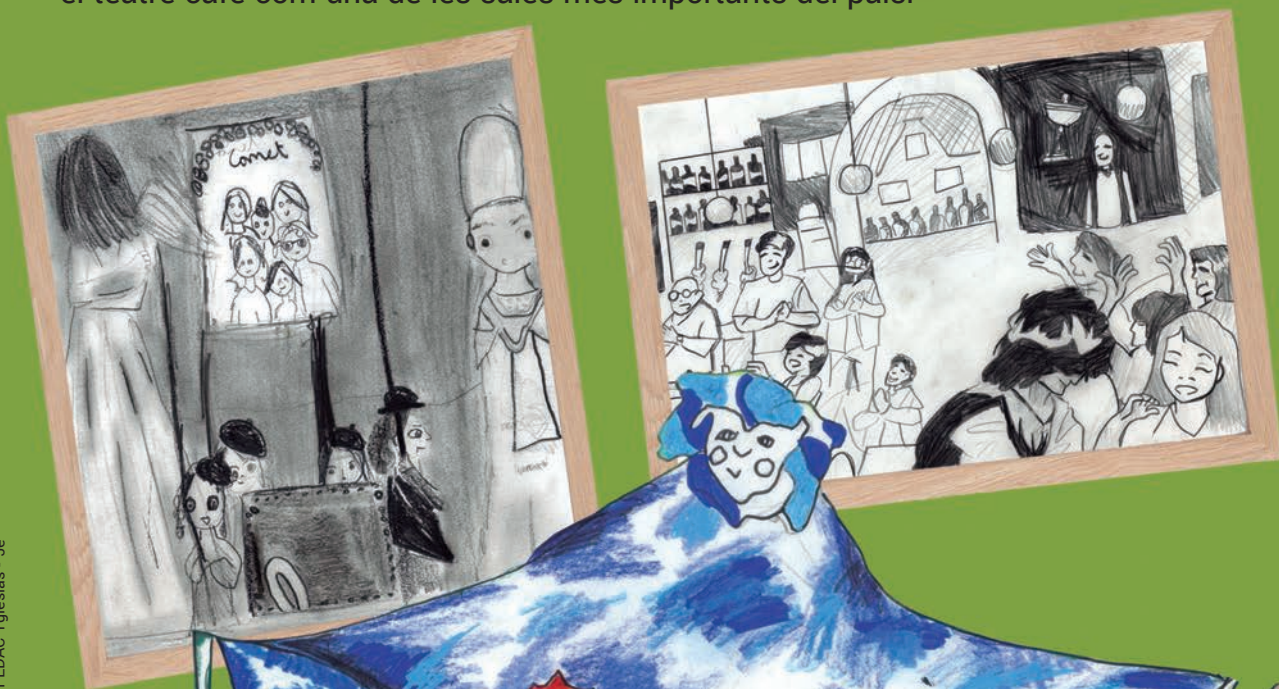
A l'antic teatre de la cooperativa també hi va tenir un paper important la companyia de teatre independent El Canyer, que van convidar diferents intel·lectuals, grups musicals i companyies de teatre. El Canyer també va portar Comediants a Canet i quan van veure la sala de teatre es van quedar a viure al poble!

Comediants i els joves de la cooperativa van voler fer-se càrrec de la gestió de la sala de teatre i del cafè de la cooperativa i per obtenir recursos i fer front a la reforma de l'espai, van gestionar les barres del bar de les Sis Hores de 1977 i Comediants va amenitzar tot el dia el camí fins al Pla d'en Sala.

Amb els recursos obtinguts a les Sis Hores, es va poder reformar l'espai per a la seva obertura. I el 24 de desembre de 1977 s'inaugurava el cafè i, una setmana després, la sala de teatre!

L'any 1981 es va crear la Cooperativa Cultural Odèon, l'activitat de la qual va consolidar el teatre cafè com una de les sales més importants del país.

Julieta Pizarro Bustamante
FEDAC Yglesias - 5è



Laia Puigdefàbregas Trabal
Escola Misericòrdia - 6è B



Broggio Mikaelian Shahinyan
Escola Turó del Drac - 5è A

En 10 anys, a l'Odèon es van programar gairebé 700 actuacions!

A finals dels anys 80 la Cooperativa La Unió i l'Ajuntament van signar un conveni per portar a terme un arranjament integral de l'espai. Però malgrat les intencions inicials, la reforma mai arribà i el cafè teatre no va poder tornar a obrir. I amb els anys i el canvi de propietat de l'edifici, l'estat arquitectònic va obligar també a tancar l'activitat comercial de la botiga l'any 2001.

L'antic edifici de la Cooperativa La Unió agonitzava en silenci...



Mailen Akantara Codina
Escola Misericòrdia - 6è B



Luca Santaren Torrente
Escola Misericòrdia - 2n A

A colorful drawing of a street scene. In the center, a woman with blonde hair, wearing a black jacket and black pants, stands with her hands on her chest. To her right, a man in a blue and red striped shirt and a white cap with a red band stands with his hands on his chest. Behind them, a large green mask with yellow eyes and a red mouth is visible. A red banner with the letters 'MF' is held up. In the background, other people are walking, and a building with a window is visible. The drawing is done in a sketchy, expressive style with various colors like red, blue, green, and black.

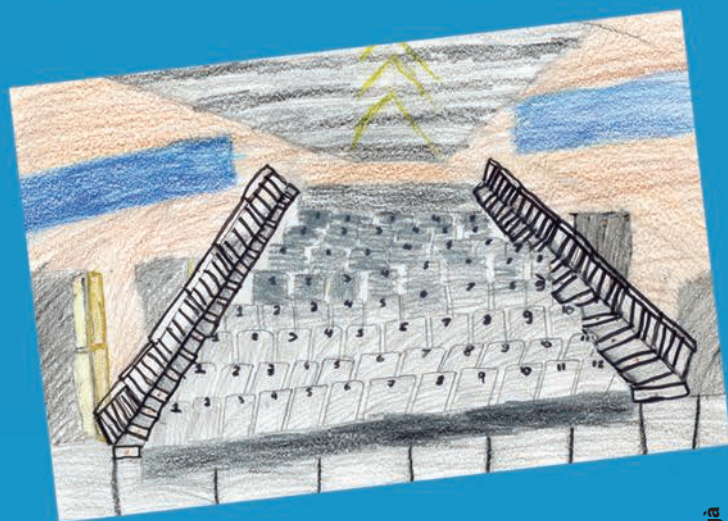
Arran d'això,
l'any 2000 la
societat civil va decidir
organitzar-se i reivindicar la
recuperació de l'edifici.
Naixia l'Associació
Cultural Plataforma
Odèon!

I finalment
l'any 2002
l'Ajuntament
de Canet va comprar
l'edifici per a
convertir-lo en el
teatre del
poble.

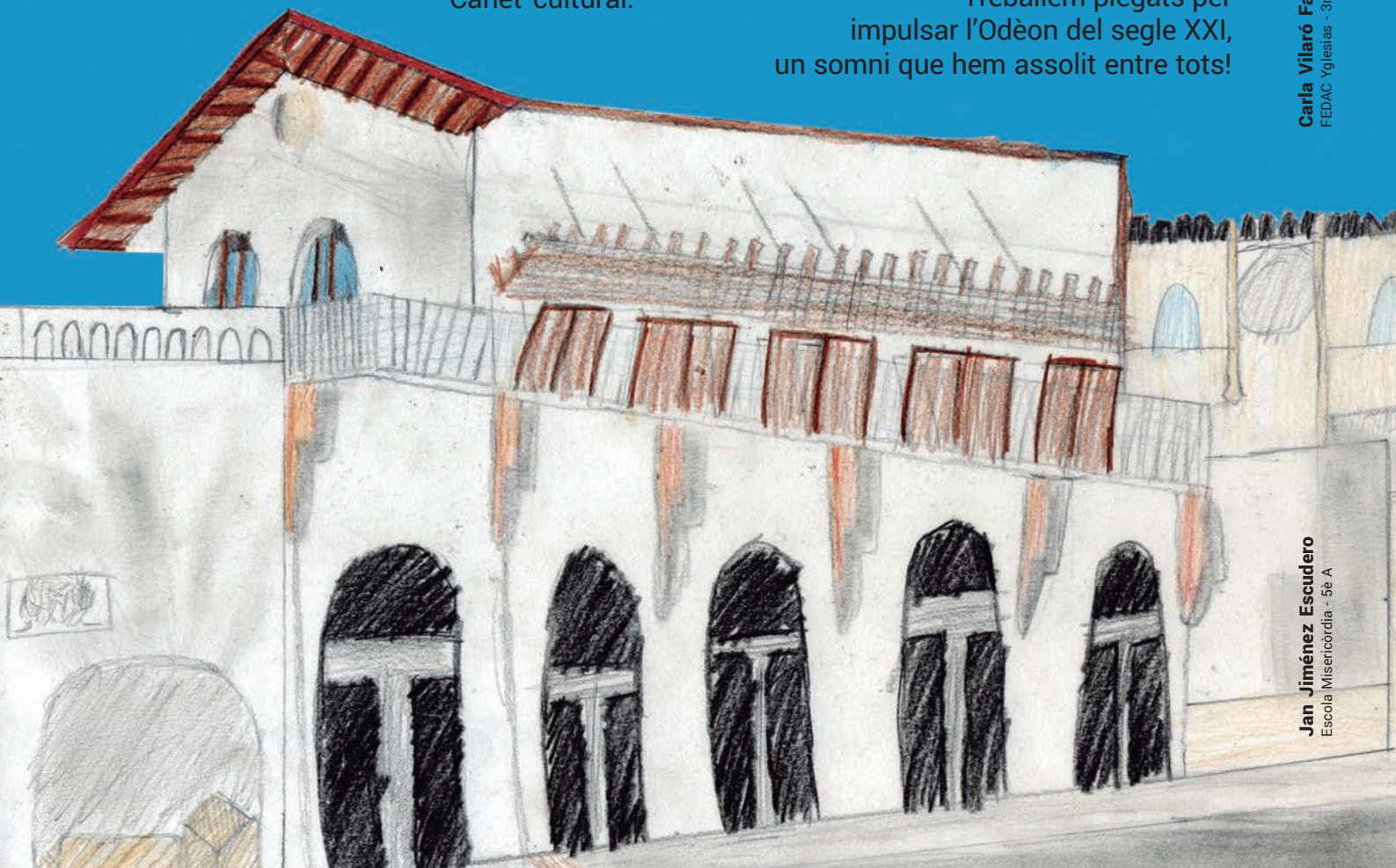
Les obres de rehabilitació de l'Odèon van començar el 2007 però l'ensorrament d'un arc -amb la mort d'un treballador- va paraitzar el projecte.

Finalment el 2015 es van reprendre les obres i, després de diferents fases, a finals de 2023, es va portar a terme la inauguració.

Avui, l'Odèon, transformat en Teatre Municipal de Canet de Mar, va més enllà de la rehabilitació d'un edifici singular: és una aposta de recuperació d'una marca, la del Canet cultural.



Treballem plegats per impulsar l'Odèon del segle XXI, un somni que hem assolit entre tots!



Agraïments

Mestres i alumnes de l'Escola Misericòrdia

13 Ed. Infantil
14 Ed. Infantil
15 Ed. Infantil
1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària
6è Ed. Primària

Mestres i alumnes de l'Escola Turó del Drac

13 Ed. Infantil
14 Ed. Infantil
15 Ed. Infantil
1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària
6è Ed. Primària

Mestres i alumnes del FEDAC Canet

13 Ed. Infantil
14 Ed. Infantil
15 Ed. Infantil
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària
6è Ed. Primària

Mestres i alumnes del FEDAC Yglesias

1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària
6è Ed. Primària

Mestres i alumnes de l'International School Maresme

1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària



Vera Acosta León Col·legi Turó del Drac - 4t B

Dibuixem Canet

és un projecte didàctic que pretén transmetre als alumnes de primària de les escoles de Canet coneixements sobre la història, el patrimoni, les festes i les tradicions del municipi, mitjançant la seva participació plàstica.



AJUNTAMENT DE CANET DE MAR

Àrees de Cultura, Festes i Educació

